

نشانیه حكومه حكومه اوله رقی ملتیزدن، قومتمیزن هیچ
بر نشانه قلمز « معاذاه » نحو ومنقاب اولور كیده رز.

قریملی : یعقوب کمال

عالم اسلام

روسیه ده امامت منصبی

ایشته بوگون تحصیلده بولان منورالفکر کنجلیرمزك
نظرنده اك دوشگون بر منصب، ایشته اسحقبال ملت عد
ایدیلن شبان ملتك اهمیتیز ! دیهرك آل چیکه ککری دور
ماضینك اك بارلاق و اك مظنن بر موقی ... !

نعدندر، هانکی بر سائفك سوقیلدر . بیلدیز . اون
اونیش سنه اولته قدر بتون تحصیلار، مدرسه مکتب
کوشه لرنده اونراونشر سنه تفضیع ایدیلن وقتلر هپ بوموقع
بلندییه صعود ایچون ایکن ملتده آرز چوق ائدها حمی
طوبولور طویناز طلبه نك وضعیتلری باشقه بر طرفه
افراد ملتیه یانچی اولان برجهته دوندی . ماتك منافی
ایچون کندیلدن آرز چوق برشی امید ایدیلنلر بوموقی
نعدیلدن ونه جریان حالدن خبری اولمیان جهلایه ترك ایدرك
ماتی اونارك جاهلانه اوماندا سنه بر اقدیلر . ومنصب امامتده
بولندیلنی وقت ملتك نه منافع سیاسی ونه منافع اقتصادی سنه
دائر خدمت ممکن دکل دیمکدن ده چیکنمه دیار .

عجبا ! کنجلیرمزك بوفکری طوغری بر فکر میدر ؟
یوقسه حقیقه اصابتدن معصومانه بر صورتده تبعادمیدر ؟
روسیه اسلاملری بر ملت محکومه اولدیلندن اونلرك
احوال اجتماعیه سنه دائره شهله رده اولا افراد ماتك احوال
روحیه سنی و نایا حکومت متبوعه لرینك اولنره قارشو
اولان وضعیت سیاسی نیه نظر اعتباره آلتی درجه وجوددن
اولدیلنچون بزه شو سؤالره جواب ویررکن شو ایکی
نقطه یی نظر اهمیت آله جفر .

عجبا ! روسیه اسلاملرینك احوال روحیه یی

انسانی متسل ایدن برجهته وارسه اوده بوحالک
شمذیلک بورایه منحصر قالمیدر . شبهه یوقدرکه پایتخته
تربیه اساسیه نك یوقدر نحو و پریشان اوله می بر قاج سنه نك
محصول سعی اولیوب خیلی بر زمانك یادکار الیدر .
بومحیطده عائله حیاتی صولك درجه بوزلمش ، درلو
دورلو اسرافات ، تذررات آله بلدیکنه میدان آلمشدر .

حتی اوروپا نك اك کبار اك مسرف بلادندن اولوب
واردات سنویه می عموم مالکیمزك بودجه سنه معادل کبی
بولان یارس عالمیه سابقه کیریش مشر . ایشته غربه قارشو
افراطکارانه اولان بومفتونیت بزدکی سجایا ملیه یی آلت
اوست ایشدر .

اوقدر موده پرست کیله شزکه مطلقا باشند اشاغی
کیدیمز اوروپا یارس معمولاتی اوله لیدر شایدیا کیلویه
برجز قره مرسل فاشندن کیجک اولورسقی کبار شق
مخالفنده واقفم فنادکل اما براز قبا صبا در « کبی کونا کون
تعریضده هدف اولورز .

مخدر اتمزده دخی یوانهمالک ایلروله مشدر چونکه اسلام
تربیه ییله یو دیله جک بردار التربیه یی اولدیلنی کبی ال اشاری
اوکرته جک بر « دارالصناعه » مزده یوقدر .

بو حالدن اک زیاده مشتیکی بولسان علمامز بیه قز
چو جفرنی اون بر اون ایکی یاشنه کلنجه [چو جندر
بأس یوق] دیه نام بر اوروپایی کبی اکا تربیه ایدیورلرده
صوکره تشرله امر ایدیورلر وبعضاده قز چو جندر شایقه
کیدیریلدیلکندن کمال تأثرله بحث ایدیورلر .

« انامرون الناس بالبر وتنسون انفسکم . . . یا هو ! انصاف
ایلم ! یوقدر عجله ایلم ! آلمانلریله عمومیتله شعائر ملیه
و تربیات قومیه لرینی بر اقوب بزم قدر موده یی تابع اوله
دیله . اجداد مزین قله « یورغانمزده کوره ایاغیزی اوزاتم »
کلامی اونونمالیم .

خلاصه کوندن کونه توسیع دائره ایلن بو مرض
اجتماعینك اوکئی آلتی ، بشقه طرفه سرایت میدان ویرمامک
ایچون تدابیر مهمه اتخاذ ایتمک حکومت اسلامی نك ده
دوغریسی عامه و اجتماعین اسلام اوزربنه فرضدر .
عکس تقدیرده « من تشبه یقوم فهو منهم » کلام حکمت

دائر اقرار الادیبی یا زیلاری - انسورک خونین چیز کیارندن سوزیلہ رک
اک روحی نقطہ لری زده لندکد نصکره صماخ ملتہ واصل
اولہ بیلور .

دیک ملتہ متفکرینی یکدیگرینہ وصل ایدن وسائطدن اک
مہمی تخریب ایدیلور .

دہا شوراسنی شمدیک خاطرہ دفتریمزک بر کوشہ سنہ
قید ایدرک نظر دقتدن قاجر مایرکہ بوکون روسیہ دہ کرسی
تعلیمدہ بولدن بر معلم . موقعی محافظہ ایدہ بیلک ایچون
ہمہ حال اوکنہ دیز چوکن ملت یاورولرینی روحسز بر
صورندہ تربیہ مجبوردر . عکس تقدیردہ یامکتیدن قوغو .
لاجق ویاخود مکتب بستون چنانہ جتدر .

اولادلریمز ، حیات ملیہ بیکانہ اولہرق بوپورسہ
ملتہ دایہلرک آرملرینی بر اشدرین مطبوعات آردسنہ دہ
سانسورک وجودی سد آہنین چکلورسہ عہدہ لرینہ
ملتک مقدراتی ترتب ایدن کنجلریمز عجب! ہانکی وسائط
ایلہ وظائف مقدسہ لرینی لازمچہ ایفا ایدہ بیلرلر .

بنا علیہ قرانفہ قورشون صفیہ رقی بر آزدہ لزدہ کی
موجود وسائطی بوخی اینی اولچمہ دن سوکوب آتقاق ایجاب
ایدر .

بن کندی حسابہ دوشنبور دوشنبورمدہ اہالی
نہ اولہجنی ہرکسہ مجھول حتی کرسی اقبالدہ بولانلرہ
بیلہ مہم اولان استقبالہ حاضر لامق ایچون اماملق موقعدن
دہا الیریشلی بر موقع بولہ میورم . چونکہ اہالینک بورایہ
اولان توجہ لری محبتلری فوق العادہ اولدینی کی بورادن
طوروب قرآن کریم واحادیث شریفہ نبویہ نامندن حیات
ملتہ تعلق ایدن مسائلی سوپکدن منع ایتک نہ برانسورک
صلاحیتی تحتندہ درونہ ہ باشقہ لرینک . . . !

بونک . روسلر طرفدن ملتہ قارشو بایدقلمی بر
عدل واحسان اولدینی آکلاشلما سون . خیر ! بلکہ
باعث توفیق عدم قدرتدر . چونکہ بوقام معادن سویلاتان
سوزلر دین نامندن ودینک ارکان مہمہ سنندن اولہرق
سویلانلیور . بوئی منہ قالفشقی ایہ دینہ تعرض اولیور
دینہ تعرض علی الخصوص آرتق صبر و تحمللری توکتمش
روسیہ اسلام لرینک دینہ تجاوز ایسہ مملکتک نام اورتہ

نہ سرکردہ در؟ بوموقعدن طوروب سویلانیان وصایابی اخذ
وقبولدن استنکاف ایدر درجہ دہ بوراسندن متنفرمیدر ؟
ثانیاً ، عجبا ! حکومت اسلامارک منورالفکرلریلہ
کندیلرینی برامام ایلہ تماسدہ بولدرہ جق قدر لطفکارمیدر ؟
بویوکلریمز ، دایہلریمز استرہانکی عنواندہ اولسونار
اہالی آردسنہ برامام قدر صوفلہرق حیاتہ تعلق ایدن
مسئلہ لری ملتہ آکلاتہ بیلورمی ؟

اگر فی الحقیقہ بویلہ ایسہ ، یعنی ملت بوکون منصب امامتدن
متنفر بولنملہ برار حکومت دحتلرندہ یک لطفکار طورانیورسہ
کنجاریمک امامت منصبہ قارشو طاققدقاری بو طوروی یک مصیب
عد ایدرک باردانہ معاملہ لرینہ حق ویررز .

فقط نہ یاپلم . . . روسیہ اسلاملری بویلہ بر احوال
روحہ اولمادقلمی کی حکومت دہ مع التأسف دیدیکم قدر
مساعداہ کار دکادر .

بوکون روسیہ اسلام لرینک (طبیی روسیہ اسلاملر .
ندن مراد اوتندہ بری دہ سورونان اوچیش دانہ سہوکلای
سرسرلار دکلدہ ترقیدن مقصد اولنارک ترقیسی اولان
عوامدر .) روحلرینی تشریح ایدرک احوال روحیہ لرینہ
باقہ جق اولورسہ ق کندیلرینی موقع امامتہ پرستش ایدر جہ سنہ
مربوط اولدقلمی کوروررز . بورادن طوروب سویلانیان
سوزلر ولو خرافات ، اسرائیلات اولسون صماخ دیندارانہ
ایلہ دیکلنہ رک عادتہ حضرت جبرائیل طرفندن القا اولنان
وعظ و نصایح کی اخذ و قبول اولنیور .

محرادن یوکسلان اک جاہلانہ والک منطقسز . روحسز
نصیححتلر بوکون ملتک روحنہ بیوک متینہ لرده ویاخود
قوجہ غرتہ ستونارندہ برداہینک منور مفکرہ سنندن دوکیلان
مصیب و مفید وصایادن دہا مؤثردر .

ایستہ بونار ہیچ بروجہلہ انکار ایدلہ میہ جک ہرکون
کوز اوکزدہ بارلایان بر حقیقتدر . مادامکہ حقیقت بویلہ در
ملتک نام استفادہ ایدہ جکی منور افکر شیان ملتک بویلہ
مہم بر موقعی جہلہ یہ ترک ایدرک بوران کیندکچہ تباعد
ایتمہ لرینی ناصل تجویز ایدہ بیلررز ؟

علی الخصوص شوراسنی نظر دقتہ آلمہ لی یز . کہ بوکون
روسیہ دہ بر اسلام محررینک ، ملتک حیات سیاسیہ و عمرانیہ سنہ

فقط و اسما که جناب حق و پرستی دین مبین اسلام
کبی بویوک نعمتدن استفاده اید بیامکدن پک اوزاغز .

« دیمز کافل سعادت و سلامت » لافلری دوداغزده
طولاشدینی وقت قارشومزده کی کنج سیالرده طور استخفاف
بر یوقاری آشاغی اوینامه به باشلا یور . بو وقت معصوم دماغندن
بالکیز کونده بش دفعه یاتوب قالمق کچورده بونک نره سی
کافل سعادت و سلامت اوله جق دیمه سی کلور . فقط
دین اسلامده بر جهت سیاسی وارد کره بونک قوتندن
وبونک اسلاماره تأمین ایدم جکی منافعتدن بو کون غربایار
ترترتیرور . فقط بورالری کنجاره اطرافلیجه آکلانلر
نرمده ؟ حیثا که منافع خصوصیه لری آرقه سندن کیدرک
موقعارینی هب امیاره ، اسلامیت ندر ، سیاست ندر
آکله ماز جهله به ترک ایتمشلردر .

« تعارف مسلمان » ک دردنجی نسخه نی اوقویانلرک
خاطر ندر . مسیونر موسبو ایلمسکی نه دیوردی .
دیوردیکه : « بزم ایچون ک فائده لی بر طریق وارسه
اسلاملری متعصب امامارینک تربیه نده طوعا قدر . »

البته موسبو ایلمسکی بوسوزلری ، کیف ما اتفق
سویله ی . بلکه بزم احوالیزی و احوال روحیه مزی
تماماً تدقیق ایدرک و پک دوشنرک سویله دی . شو حالده
ناصل اولورده بز شمدی بیوک بر اثر غفلت کوستره رک
بویله مهم بر موقعی ایلمسکی کبی بویوک بر دوشمانرک نام
ایسته دیکی بر حالده ترک ایدم جکیز بویوک ملتپرورد ایتمدیکمز
وجدانمز ناصل راضی اولور .

اونکچون ، استقبال ملت اولان کنجاریمز ، ملتارینک
روسار ، فرنگار کی دور اقبالده بولان بر ملت اولموب
عصرلردن بری بجه قهرده ازیان تانلر اولدینی نظر
دقته آله رق و اونلرک حال حاضرلری و احوال روحیه لری
نظر دقته آله رق مسلک لری تعین ایتملری کندیاریندن
استرحام ایدرز !

فی الحقیقه بوکون روسیه ده امامارک حال تعیش لری
نظر اعتباره آله جق اولورده کنجارک بو انحرافی بر درجه به
قدر معذور کورماکده المزدن کلور .

بررینه برکومه بومبا قویه رق آتشمک دیمکدر . البته بورالری
حکومت پک اعلا بیلرلر .

اوت ، دیمه جکسکیزکه فلان و فلان قصبه نک
امای حبس ایدلری . فستکان محله نک آخوندینک ایلی
حالا محکمه لرده سورنیور . فقط بونلر هیچ بروقت
الدرنه قرآن کریم و احادیث نبویه اولدینی حالده یقارلری
بجه ظلمه و برماشلردر . یا بر محرر صفتیه غزیه لرده
فالانلرده یازی یازارکن بقالاشلردر . و یا خود بر سیاسی صفتیه
چالشورکن حکمه و برلشلردر . اما بر روحانی صفتیه محرابده
احادیث نبویه و قرآن کریم نامه سوز سویلدیکی وقت بر
امای و یا خود آخوندی ، توقیف ایتمک دکل حتی قلنه
بیله طوقونامیه جتلییه قطعاً آمینم . طوقونامازلر و ابدیاً
طوقونه میه جقلردر .

بناه علیه اختیار اگریم المده اولسه ایدی ، روسیه نی قاپه مش
ظلمت استبداد رفع اولنجیمه و اهالیمزده منافعلریه سویلنن
سوزلری استر هانکی آغزین ایشیدرسه ایشسونلر قبول
ایدیه لیک بر استعداد کب ایدنه قدر بتون حقوقشاسلریمز
و بتون سیاسیونلریمز صابرق کیدرک هریری برکویک و یا خود
قصبه نک امای بایردم . مثقاللری آلتون اولان بو وجود
ذی قیملری اهالی آره سنه بو صورتله صواقق ملتیزک
ترقیات مدنییه تکاملارینی بو طریقله تأمین ایدردم .
و دیگر طرفدن نه بوکون دوماده بولسان مبعوثلریمز
مقصودف ، حیدرقلری ده مترو پولید مترافونک نام خذاسنه
اوطوره رق موسبو مترافون ناصل بر مبعوث صفتندن
زیاده بر رئیس روحانی صفتیه خرسیتیانق نامه سوز
سویلازمه مقصودقلری ده علماء اسلام کسوه سنه بورندروب
اسلامیت نامندن سوز سویله تور و بو صورتله اوتوز میلیون
ملت اسلامیه نک قبلرینی کندیارینه صق بر صورتده باغلاردم !
اهالی به بزم رئیس دیمز دوماده ناصل دین مبین اسلامی
مدافعه ایدور دیدردم .

سکره . . . بقالم ! دوماده اکثرینی تشکیل ایدن
اوکتوبریس فرقه سی آرقه لریه اوتوز میلیونق برکته معظمه
صق صورتده باغلاشمش اولان مقصودقلرک حیدرقلرک
مطالبات مشروعلری ردا بجه جسارت ایدیه بیله جکارمی ایدی ؟
قطبیا .

مع مافیہ آرزو چوق اختلاطک نتیجہ سنده آکلاشه بیله جکلری ده شهمن وارسته در. ذاتاً او حوالیده کی تانارلر، شیوه لری بام باشقه اولدینی حالده اصلاً کوچاک چیکمه دن بونلاره آکلاشیورلر.

اونا، اورنبورخ ولایتده ساکن اولانلری اکثریتله «ها» تلفظ ایشدکلری کی بیرم ولایتده کیلرده اغلیتله «ش» سویلرلر. باشقورط «سه» دییه جک برده «نیم» و یاخود «هین» دیر. «بزم» رینه ده «بهم» و یاخود «بثم» دیر.

باشقورطلارک کندی شیوه لری، محافظه ایتمک خصوصنده اوله برعناد ایدیشاری واردرکه یکریمی اوتوز سنه باشقورط یوزی کورمه دن تانارلر آره سنده قالسه و یاخود یالکز اصلی باشقورط اولوب تانارلر آره سنده طوغسه بیله کندی شیوه سنی اصلاً اونوتماز «بنک باشقورد» دیر اوزولور.

مع مافیہ بو تعصبات قومیه لرینه بک زیاده سونمه یز. بوکون باشقورد باباسی ایچون بو قدر اوزولان بر قوشاغا [۰] یارین باشقوردن دها بویوک بر ترک نام باباسی اولدینی آکلاخه «بهم ترکار» دییه اوزوله جکی طبعیدر!

کچن نسخه مزه ماوراً اوراک کومه کومه و رانه لردن عبارت اولدینی و یرلی اهلینک ده آلی ایش طوتماز عجزه اولدینی یازدی ایدک. شوشایان کریمه احوال دیاسوزک یکانه سبی باشقورطلارک عصرلر دیری تا ایلکنه قدر ایشله یان تذلک بلیه مده تمسندن بشقه بر شی دکادر. یوقسه باشقورطلرده استعداد فوق العاده در.

باشقورطلرده تذلک او قدر تعمم ایتمش و او قدرده شهرت شمار اولمشکه عادتاً برفارقه مایه لریدر. روسیه سلا ملرنده بعضاً باشقورط، کلمسیه، تیل، کلمسی مترادفا قوللانیلور. بر آدمه تیل دیه جک یره باشقورط دنیایور. ایشته شو بلیه ن اوتری درکه باشقورطلر عمومیتله فقیردر. تجارت، زراعت باینده روساره کاملاً غلوبدرلر.

[۰] قوش چادر دیمکدر. قوشاغا اوک آغای یعنی بیوی دیمکدر. باشقورطلرده افسدی برنده قوللانیلور.

الیوم روسیه امامارینه کرک حکومت طرفندن و کرکسه مات طرفندن کندیلرینه کسلوب و یریلن معاش یوقدر. قوت یومیه لرینی اهلینک و یردیک اونا یاره یکریمی یاره صدقه لرندن تأمین ایدیورلر. بعض زنکین محالرده اونا یاره یکریمی یاره دن اپی بر مبلغ تراکم ایدیور. فقط هر ناصلسه ایشک ایچروسنده یدسفالاق ذاتی اولدیفیدن بوزلته کنج عزت نفسی تألیف ایتمک قابل اولیور. بوايسه کنجاری منصبدن صغومغه بسبب تشکیل ایدیور. بوقدر عالی بر مقامک نه وقت صدقه جیاق ذلندن تمیز اولنه جینی سؤالنه کلاجه بالطبع بوسؤال اورنبورخ محکمه شرعیه سی طرفته توجیه اولنیور. محکمه شرعیه عصردن بری امتداد ایدن اویقوسندن بر مدت اویانوبده شوسؤالک جوابی و یرمک زحمتی اختیار ایدرسه کندینک منتداری قاله جفر بزه قالورسه، بومقام عالی به عائد نه وارسه کافه سی کندینسه توجیه ایدیور.

بومقامک تنزه اوغرامسندن رسماً مسئول دکلسه ده وجداناً مسئولدر. . . .

ترویسیکی لی احمد تاج الدین

ماوراً اورال

— ۳ —

بروقت کلور بر احتیاج فوق العاده مک سوقبله بونلره دردلشمک استرز فقط هیهات! بونلر، بدتمزک بر جزئی اولان بو اعضالر چوقدن بدنن آیرلش، ملعون آغزلرک دیشار یله چیکلنمک چوقدن بیس قاناره کیچرلش اولور. نه ایسه، شمدیلاک بوقدرله اکتفا ایدرک صده کله لم: باشقورطلارک تکلم ایندکاری لسان صاف ترک لسانیدر فقط شیوه جهتجه عثمانی ترکیه سندن ایچه، عثمانیار آکلا. میه جق بر صورتده فرقايدر.

باشقورطلر اکثر حروفاتی مخلنده استعمال ایتمیوب یرینه باشقه بر حروف قوللانیورلر. بخصوص «ها» «ش» حروفاری بونلرده بک چوق استعمال اولنیور. اونکچون عثمانیلرک بونلره آکلاشه بیلمه سی بر پارچه زوردر.